

NERE ZORIALA

**«Ikusten duzu goizean,
argia hasten denean...»**

(J. B. Elizanburu)

Osto ta abarrez xamur gordeta,
uso-kabirik umez gaiñezka,
ez al dezu iñoiz ikusi?
Alaxe det nik nere kabia,
azal ta barren oso zuria.
Oi, nere asaben kabi!

Eguzkiak goizez, naspil zoroan,
biotz maitale lerden bait-litzan,
gartsuki musu dagio ..
Ta aren miñetan, gaez izarrak
sorgin-ipui ta eresi zarrak
kukurumix jo oi dizkio.

Aurrez arkaitza, atzez basoa,
jbarra bean, goian soroa,
bi esitxoren artean..
Gogait zarataz osoan ater,
berrogei urtez —ez iñoiz asper—
emen bizi naiz pakean.

Itxuraz, urrun bizi naiz emen;
baiña orrela iduri arren,
ez nauzu iñolaz bakarrik ..
Zaunkari zoli ta jatun bikain,
bi zakur txiki ditut atezain.
Ez det iñoren beldurrik.

Ene aitonen egoitz zuria,
seme mardulen lore ontzia,
maite zaitut nik gogoan;
ta ainbat arduraz aiek esana,
aiekandik nik gaztez jasona,
ez det aitzuko beingoan.

Emaztea det guztiz lerdena,
aurki nezaken eder onena:
urrezkoa du biotza;
naita neketan, betikoz alai,
etxekoi, maratz, lanerako gai:
merezia du buruntza.

Ekarri dizkit zazpi semetxo,
ederragoak eguzkia baiño.
Oi, aien zora-musua!
Gorria dute mertxikarena
edaturikan masail-barrena,
diruditela zerua.

Egunez landan jolaska bizkor,
gaez barnean ez daude lo-sor.
Aur dira-ta, zer egingo?
Zarrena ikasten asia dago,
kaxkarrak eder dute artzaingo:
zazpiak ditut itxaro.

Amona ere, ximur biguna,
—on utsa da-ta, orok kutuna—
ba-det oraindik etxean:
egun bitartez lanean luze,
garitza jorran jñor ez beste;
ipui kontari gaean.

Eliza mendi-oĩñean txairo;
 elaiak dabiltz aren barano,
     atseden barik egazka...
 Nere andre ta semeak lagun,
 igandez meza oi det an entzun;
     baita Jauna artu, aldizka.

Orrezaz gero, etxean det nik
 ongi izateko aski gauzarik,
     gogoa alaitzeko zemai:
 oe, arasa, maindira, kirru,
 sukalde, laratz, suil, pertz, maskelu,
     goi ta be, zenbat oroigai¹

Baita okullu barne ba-dira
 —artu ta elbitz beti begira—
     bei, idi, zekor, txerri ta asto;
 ardi zuriak ere ordekan,
 gauez gorderik, egunez larran,
     ba-dute ume ta esne naiko.

Zeru-altzoan zurbil ¡zarra;
 eguna ez da oraindik urra,
     ta oillarrak kukurruku...

Oe bero ta semeak utziz,
 sorora noa lanean goiz-goiz.
     Goiz-lanak bai dakar zitu!

Azil eltzean, lurra goldetu,
 eta galazi karez zuriztu
     eskuz jaurtzen det gogotik...
 Negu ¡zan arren, lanik ugari:
 esiak jaso, larrak ebaki;
     ez naukazu iñoiz geldirik.

Otzaren aita eortz ondoren,
 udaberriak, naro ta lerden,
     neskatx azia dirudi...

Soroa eze, edur sagasti,
 baratza liliz, zozo kantari,
     lan-uts biur da erledi.

Erein ta jorra, ebaki ta jo,
 kutxetan gorde, errotan eio,
     ba-du ogiak lar neke.
 Ala ere, ez naiz ni aspertuko;
 seme-alabak janaritzeko,
     lanean pozik nabilke.

Arto ta pagotx, arbi ta garó,
 aza ta ¡llar ba-ditut oindiño
     bakoitza bere garaiez.
 Baita dolara bete sagardo,
 ta iru bat upel txakolin gozo
     eder zaizkit udazkenez.

Beude bestea uri ta kale...
 Oian etzean gu pozik gaude,
     ezerk utsik eman gabe...
 Barren darama nork bere adu:
 nerea onez nai nuke zaitu,
     lagun seme ta emazte.

Oi, aitz arteko nere biztoki,
 urre gorrizko jantziz aundiki,
     antxiñakoen aterpe!
 Neguz itxaro, poz bete udalen,
 nere lor-miñen arintzaille urren,
     biotzez zaitut nik maite.

Ta aiton maiteena jarraiz ekandu,
 emen nai. nuke bizi paketsu,
     zure magalpe narean...
 Ta ilkor bizia itzal ondoren,
 bukatzen ez dan zeru-atseden
     goiz-argi zuri batean.